

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

138. An qui copulam sodomiticam habet cum aliquo intra tertiam, vel quartum gradum affinitatis, vel consanguinitatis, teneatur hanc circumstantiam in confessione explicare? Et de primo, & secundo ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76393)

scelus cum masculo, sodomiam perpetrans, & masculo non sit incestus, licet non sit incestus quantum ad matrimonium contrahendum, impediendum, aut dirimendum, & ita intelligitur Caietanus 2.2. q. 154. art. 1.1. Tamen sodomia incestuosa recte dicitur, quoniam sunt perpetrata contra pietatem debitam cognatis; & quoniam sunt abusus luxuriosi inter cognatos; quare cum habeant specialem deformitatem, & malitiam prater malitiam sodomiticam, est exprimentum in confessione non solum, quod fuerit perpetratum peccatum sodomiticum, sed quod fuerit etiam cum fratre in primo, & secundo gradu, vel cum cognato, vel cum cognata. Imo coitus sodomitici inter masculos, qui sunt cognati inter tertium, & quartum gradum consanguinitatis, etiam habent specialem deformitatem, & malitiam prater sodomiticam. Ita Grassius, Azor. & nouissime Syluius in 2.2. D. Thomae, q. 154. art. 1.2.

2. Verum hac sententia, quoad tertium, & quartum gradum, in praxi non recipitur, vt testantur Dellochius in praxi Theol. moral. part. 1. q. 1. num. 110. & Homobonus tract. de cas. refer. part. 2. cas. 4. fol. mibi 314. in 2. editione. Et idem existimatum Florono de cas. refer. part. 2. cas. 6. num. 31. & Finellio de cas. refer. cas. 10. num. 10. contra Zechium de cas. refer. cas. 10. n. 1. per copulam sodomiticam nullam contrahi affinitatem, & ex consequenti, neque incestum committi; & idem ratione incestus non erit reseruat abusus fratris, aut sororis per actum sodomiticum inter gradus prohibitos, quamuis, vt asserit Finellius, personae coniunctae circumstantia grauius reddat ipsum scelus. Sed ego, qui teneo circumstantias aggravantes intra eandem speciem non esse in confessione aperiendas, puto contra Azorium, Grassium I.C. & Bonacinam de matrim. q. 4. punct. 11. num. 7. posse aliquem probabiliter in tali casu se accusare de actu sodomitico tantum cum consanguineo, vel affine sine explicatione gradus primi, & secundi, cum quibus habita fuit copula, vt probabiliter docuit de copula non sodomitica cum muliere affine, consanguinea, Giptius de cas. refer. cap. 8. n. 5. & Megala in 1. part. lib. 5. c. 12. n. 9. & nos diximus in tr. de circumstantiis; quia incestus non differunt specie, licet contrarium etiam probabiliter asserant aliqui.

3. Notandum est tamen hic obiter, Iacobum de Grassis docere in praxi de cas. refer. libr. 1. cap. 13. num. 9. impuberes committentes se cum consanguineis, vel affinis, non esse inclusos in casu reseruat incestus, licet contrarium sentiat Floronus de casibus refer. part. 2. cas. 6. num. 28. sed mihi opinio Grassii videtur probabilis, ex his quae adduximus in tract. 1. miscellan. * resol. 1.

RESOL. CXXXVIII.

An qui copulam sodomiticam habet cum aliquo intra tertium, vel quartum gradum affinitatis, vel consanguinitatis, teneatur hanc circumstantiam in confessione explicare?

Et de primo, & secundo gradu etiam agitur. Ex quo deducitur omnes incestus esse eiusdem speciei, & esse inter consanguineos, vel affines, at in tali, aut tali gradu solum esse circumstantiam aggravantem; & ideo penitens solum tenetur explicare in confessione se commisisse incestum, sed non tenetur explicare, an fuerit cum matre, sorore, filia, consobrina, aut nepte, aut cum consobrina uxoris. Ex part. 7. tract. 1.2. & Misc. 3. Ref. 1.8. alias 16.

§. 1. Negatiuam sententiam docet Azorius 10. 3. lib. 3. cap. 18. quaest. 5. vbi sic asserit: Q. 2. Tom. 1.

ritur an coitus sodomitici inter masculos, qui sunt Cognati intra tertium, vel quartum gradum consanguinitatis, vel affinitatis habeant specialem deformitatem, & malitiam prater malitiam sodomiticam? Respondeo, non habere, quoniam vel est gradus affinitatis, vel si est consanguinitatis, est solum inter consanguineos linea collateralis, quoniam hi gradus cognationis solum sunt instituti iure positiuo humano ad impediendum Matrimonium. Vnde iure humano speciali prohibiti sunt in his gradibus concubitus ordinarij, qui sunt seruato sexu debito: non autem iure positiuo humano concubitus extraordinarij, qui non impediunt Matrimonium, quales sunt coitus sodomitici; Secundo, etiamsi vera sit opinio eorum, qui asserunt iure naturali esse prohibitum Matrimonium in infinitum inter consanguineos in recta linea existentes, videtur mihi dicendum, coitus sodomiticos inter masculos, qui sunt consanguinei in recta linea ascendentium, & descendentium, esse quidem sodomias, sed non specie distinctas secundum varietatem graduum, sed omnes esse sodomias incestuosas: Sodomias quidem, quia sunt coitus inter masculos, incestuosas vero, quia sunt contra pietatem debitam iure naturali istis consanguineis; & hoc arbitror valde probabile. Hac Azorius.

2. Sed Dicastillus de Iust. lib. 1. disputat. 3. dub. 18. n. 303. seq. hoc dictum vitium Azorij, quod sunt sodomiae incestuosae omnes tamen eiusdem speciei in ratione incestus, sicut in ratione sodomiae valde etiam probabile putat. Circa illud tamen de affinis, & consanguineis in tertio, & quarto gradu, adhuc distinguendum existimat, & sic ait: Si agamus de affinitate, inter tales sodomiticos orta ex copula licita, hoc est, quae causata fuit propter matrimonium contractum & consummatum ex parte vnus sodomitae, vel vtriusque cum consanguinea alterius intra tertium, vel quartum gradum, existimo iuxta principia paulo ante tradita in duobus quaestis praecedentibus esse illam sodomiam incestuosam. Ratio est, quia illi duo sunt vere affines inducta affinitate iure positiuo: qua inducta resultat pietas, & reuerentia seruanda erga affinem, vt dictum est in eisdem quaestis.

3. Si vero illa affinitas solum consideretur respectu copulae illicitae, non erit sodomia incestuosa; quia vt videbimus in tractat. de Matrimonio post Concilium Tridentinum, affinitas ex copula illicita non progreditur ultra secundum gradum. Ac proinde cessat specialis illa ratio pietatis, & reuerentiae debita illi tanquam affini; solum ergo erit culpa sodomitica.

4. Vel loquimur de gradibus consanguinitatis, & tunc puto vsque ad quartum gradum esse sodomiam incestuosam. Ratio est, quia vsque ad quartum gradum agnoscitur in iure positiuo consanguinitas, & vsque ad illum communi aestimatione censetur pertinere coniunctio sanguinis. Quia consanguinitate sic aestimata, iure naturae resultat, ratione illius deberi reuerentiam, & pietatem, atque adeo abstinendum a quouis congressu luxurioso. Non tamen distinguuntur species incestus propter diuersitatem graduum tertij & quarti, quae diuersitas, nec in copulis naturalibus deseruentibus ad generationem causat specificam diuersitatem incestus.

5. Sed his omnibus non obstantibus ego in part. 3. tractat. 4. * resol. 101. satis probabiliter cum multis Doctoribus docui circumstantiam incestus in copula sodomitica, non solum in tertio & quarto, sed etiam in primo, & secundo gradu, esse in confessione explicandam: sed satis esse se accusare, dicendo,

* Quae hic est Res. antecedens. Sap. hoc ibi dicitur in principio, & in aliis §§. anno primae habui dictae Res.

habui copulam sodomiticam cum affine, vel consanguineo. Et hanc sententiam me citato, tanquam probabilem admittit Machadus *tom. 1. lib. 2. part. 3. tractat. 17. document. 8. num. 3.* ubi sic ait; *La segunda cuestion es si este pecado de sodomia cometido entre los parientes de primero, segundo, i demas grados tenga especie diferente de malicia tal; que se deua declarar en la confesion? Cayetano, i otros son de parecer, que en todos los grados de parentesco prohibidos muda la especie por la especial deformidad, i malicia que les añade la reuerencia deuuda à los parientes. Otros dicen, que esta doctrina solamente ha lugar en el primero, i segundo grado, mas no en los demas. No obstante, que es probable, que ni en vnos, ni otros grados muda la especie, aunque verdaderamente agraua el pecado, i tanto mas, quanto mas cercano fuere el grado. Ita ille.*

6. Et nota, quod etiam me citato Pater Auerfa de Sacramento Penitent. *questione decima, sect. 9.* eam personarum coniunctionem, quæ constituit incestum in copula naturali, constituere etiam in copula innaturali. Sed probabiliter incestus in copula naturali, etiam in primo, & secundo gradu, non differunt specie: ergo neque in copula sodomitica; fateor tamen affirmatiuam sententiam, quam tunc Eminentissimus Cardinalis Lugo de Sacramento Penitent. *disputat. 6. sect. 6. §. 2. Fagundez in Decal. tom. 2. libr. 6. capit. 6. numero vigesimo primo, cum sequent. & alij, esse communem, & probabiliozem; contraria tamen non caret probabilitate: Vnde me citato, Trullench in Decalog. tom. 2. libr. 6. capit. 1. dub. 6. num. 5.* sic ait: Si autem quis primam sequi voluerit sententiam, quam præter citatos tenet Diana, *part. 1. tractat. de circumstantiis, resolut. 31.* videlicet omnes incestus esse eiusdem speciei, & esse inter consanguineos, vel affines, aut in tali aut tali gradu solum esse circumstantiam aggravantem, solum tenetur explicare se commisisse incestum, & non tenetur explicare an fuerit cum matre, sorore, filia, consobrina, aut nepte, aut cum consobrina uxoris, quia sequitur opinionem probabilem, cum etiam sit valde probabile circumstantias aggravantes; non esse necessariò explicandas. Ita Trullench; quod etiam me citato docet nouissime Mazuchellus *tract. de castreteru, disput. 2. cap. 4. num. 28. & cap. 2. 2. num. 23.* in terminis casus nostri, asserit, teneri penitentem in confessione dicere se commisisse sodomiam cum consanguineo, aut affine, non tamen teneri ad explicationem gradus.

Que hic est
su. Rel. 107
& in omni-
bus aliis Ref.
& §§. eius
not.

RESOL. CXXXIX.

An qui copulam sodomiticam habet cum baptizato à se, vel cum eo, quem leuauit ex Baptismo, teneatur in confessione hanc circumstantiam explicare?

Et quid est dicendum, si actus sodomiticus est commissus cum filio adoptato, vel adoptata, vel si quis coeet cum aliquo, & postea coeet cum fratre illius? Ex part. 7. tract. 12. & Misc. 3. Ref. 17. aliàs 15.

Sup. conten-
tis in hoc §.
decepta dif-
fic. vlt. quæ
est not. seq.
suprà in Ref.
107. s. vlt. à
lin. 6. à vers.
idem.

§. 1. Negatiuè responderet Azorius *tom. 3. lib. 2. capit. 18. quest. 4.* ubi sic ait: Queritur an coitus sodomitici inter cognatos, qui solum sunt Lege humana positua Ecclesiastica, vel Ciuili, addant etiam specialem malitiam, eò quod sint perpetrati cum iis, qui sunt cognati cognitione spirituali, vel legali? Respondeo, non addere; quia nulla extat specialis Lex, quæ eos coitus cohibeat præter legem naturalem in genere prohibentem sodomiticum peccatum: v. g. si quis coeet cum eo, quem

baptizauit, vel ex Baptismo leuauit. Item, si quis coeet cum eo, quem in filium adoptauit, vel arrogauit. Item, si quis coeet cum aliquo, & postea coeet cum fratre illius. Ita Azorius.

2. Sed, his non obstantibus, affirmatiuè sententia adhæret Dicastillus *de iustit. lib. 1. disputat. 3. dub. 18. num. 300.* Nam eo ipso quod lex humana positua constituit huiusmodi cognitionem spiritualem, vel legalem, inde quasi naturaliter relinquitur, vt contra rectam rationem sit non seruare erga prædictas personas debitam reuerentiam, & pietatem, & quidem non video cur baptizans, verbi gratia fecimam, si accedat ad illam copula naturali, peccet contra reuerentiam illi debitam; tanquam spiritualiter cognata, vt omnes fatentur, & non peccet, si accedat sodomiticè ad baptizatum à se. Quod enim dicitur de lege positua inducente talem cognitionem, quæ solum se extendit ad inducenda impedimenta Matrimonij, potius probat nostram sententiam, tale enim impedimentum inductum, imponit quasi prioritate naturæ cognitionem spiritualem, vel legalem; si enim scholastico more loquamur, non idèd sunt tales cognationes, quia sunt talia impedimenta, sed potius talia impedimenta sunt quia sunt tales cognationes; nec etiam est formaliter idem, esse impedimenta à lege inducta & esse cognationes inductas à lege, vt videre est inter Sacerdotem baptizantem, & masculum baptizatum, inter quos est cognatio lege positua inducta; & tamen non est impedimentum lege positua inductum; ridiculum enim esset dicere, quod lex positua induxerit impedimentum Matrimonij inter virum, & virum. Idem constat inter Patrum leuantem, & masculum leuantem ex facto fonte: Ergo distinctum quid sunt, cognatio, & impedimentum inde resultans. Itaque posita illa cognatione iure naturæ exigit reuerentia, & pietas, contra quam fiet in luxurioso congressu, & non minùs in sodomitico, quàm in naturali.

3. His tamen non obstantibus, puto sententiam Azorij esse probabilem quam nouissime tunc Mazuchellus *tractat. de cast. referu. disputat. 2. capit. 23. numero vigesimo quinto,* quod multò magis dicendum est si actus sodomiticus fuisset commissus cum filio adoptato, vel adoptata. Dicendum est igitur probabiliter committentem sodomiam cum personâ coniuncta cognatione spirituali, non teneri circumstantiam personæ aperire.

RESOL. CXL.

An si quis coeens cum homine, & supercubans, fuerit super mulierem, teneatur aperire hanc circumstantiam, si tantum se polluat, vel satis sit dicere in confessione, tactu alterius molliem commissi; vel pollutus sum tangendo alterum impudicè? Ex part. 7. tract. 7. Ref. 52.

§. 1. Affirmatiuam sententiam docet Hieronymus Llamas *in summa, part. 3. cap. 8. §. 1.* Sed contraria sententia mihi placet; nam, vt impletur fatetur, hæc circumstantia non mutat speciem: & idèd in tali casu existimo, satis esse dicere: Tactu alterius molliem commissi; vel, Pollutus sum, tangendo alterum impudicè. Et ita sensisse quendam virum doctum testatur *loc. cit. Llamas.*

RESOL. CXLI.

An molliem consummatum cum puero matris speciem? Ex part. 7. tract. 12. & Misc. 3. Ref. 32. aliàs 37. §. 1. Affirma